

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoP/41/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619200794
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Pátrovičová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4619200794.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Pátrovičovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Denisy Šaligovej vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: G. K. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, dieťa matky: C. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX/XX, XXX XX L., zastúpená JUDr. Jozefom Dudzíkom a JUDr. Kristínou Gerovou, advokátmi so sídlom Škultétyho 1597/7, XXX XX Topoľčany, a otca: Q. C., nar. XX.XX.XXXX bytom XXX XX L., o uloženie výchovného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/55/2XX9-60 zo dňa 18.07.2XX9 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Topoľčany (súd prvej inštancie) napadnutým uznesením č. k. 9P/55/2019-60 zo dňa 18.07.2019 uložil maloletej G. a jej rodičom výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, ul. Bernolákova 1652, Topoľčany, u psychologičky Mgr. Alexandry Hanákovej v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 37 ods. 2 písm. d), § 37 ods. 7, 8 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“). V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že dňa 05.03.2019 bol Okresnému súdu Topoľčany vo veci vedenej pod sp. zn. 9P/211/2016 doručený návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým otec požadoval, aby súd uložil matke povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu. Okresný súd Topoľčany uznesením č. k. 9P/211/2016-404 zo dňa 28.03.2019 návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol s tým, že prebieha konanie o výkon rozhodnutia - uznesenia sp. zn. 11P/234/2015 zo dňa 20.08.2018, vedené pod sp. zn. 10Em/3/2018. Na to, aby sa realizovalo vykonateľné rozhodnutie súdu tak slúži konanie o výkon rozhodnutia, ktoré už aktuálne prebieha a v rámci tohto konania má súd k dispozícii procesné prostriedky na zabezpečenie výkonu rozhodnutia. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 12CoP/23/2019-429 zo dňa 19.06.2019 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

2. Vzhľadom na zistený skutkový stav mal súd za to, že je potrebné začať konanie vo veci samej o uloženie výchovného opatrenia. Toto konanie súd začal z úradnej povinnosti v súlade s § 23 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) uznesením č. k. 9P/55/2019-8 zo dňa 28.03.2019. Na pojednávaní dňa 25.06.2019 právny zástupca matky s uložením výchovného opatrenia nesúhlasil. Maloletá G. na stretnutia chodila s matkou, no veľmi zle to na ňu vplývalo, pričom ďalšie stresové situácie nie sú v jej záujme. Maloleté dieťa nepotrebuje žiadnu pomoc psychológa, je v poriadku, má bezproblémové detstvo, okrem toho, že jej ho znepríjemňuje otec. Na pojednávaniach dňa 25.06.2019 a 18.07.2019 otec s uložením výchovného opatrenia súhlasil.

3. Vzhľadom na zjavne narušené vzťahy medzi rodičmi mal súd za to, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby bolo v prejednávanej veci maloletej G. a jej rodičom uložené výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v trvaní 6 mesiacov. Záujmom maloletého dieťaťa je, aby vyrastalo v bezkonfliktnom prostredí, ktoré v súčasnosti prítomné nie je. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že medzi otcom a matkou a taktiež medzi otcom a rodinou matky existuje dlhodobý negatívny vzťah spojený s nedostatočnou komunikáciou a vzájomným nerešpektovaním sa. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 11P/234/2015-477 zo dňa 24.09.2018 bola maloletá na čas po rozvoде zverená do osobnej starostlivosti matky za súčasnej úpravy styku otca s maloletým dieťaťom každý nepárny týždeň v roku v stredu od 15.00 hod. do 16.00 hod. na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny v Topoľčanoch, v referáte poradensko-psychologických služieb bez prítomnosti matky. Styk bol totožne upravený i v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia č. k. 11P/234/2015 zo dňa 20.08.2018, ktoré nadobudlo vykonateľnosť 21.08.2018. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že otec pri realizácii styku vo vzťahu k maloletej neprejavuje dostatočný ohľad na postoj a vnútorné prežívanie maloletej G., ku ktorej treba pristupovať vzhľadom na dlhšie odlúčenie medzi nimi citlivo a s pochopením. Taktiež sa otec pri stretnutí s matkou nevie zdržať nevhodných verbálnych prejavov, čoho svedkom je aj maloleté dieťa, ktoré je na matku naviazané. Matka na druhej strane neprejavuje dostatočnú vôľu dieťa na styk s otcom pripraviť a povinnosti stanovené rozvodovým rozsudkom si buď neplní vôbec alebo len formálne. Vzťah k otcovi dieťaťa má výrazne negatívny a maloleté dieťa v tomto smere negatívne ovplyvňuje.

4. Dôvodom na uloženie výchovného opatrenia nie je len nerealizácia súdom stanoveného styku, ale najmä konfliktné vzťahy a nedostatočná, resp. žiadna komunikácia medzi rodičmi, čo má negatívny vplyv na maloleté dieťa. Účelom poradenstva bude zlepšiť vzájomnú komunikáciu medzi rodičmi, ktorí pri osobných konfliktoch negatívne vplyvajú na maloleté dieťa, ktoré vo svojom živote potrebuje oboch rodičov bez ohľadu na to, že títo už nežijú v partnerskom zväzku. Maloletá G. je vťahovaná do súperenia medzi rodičmi a vzhľadom na svoj vek a naviazanosť na matku nie je schopná vzniknutú rodinnú situáciu objektívne spracovať. Obaja rodičia musia akceptovať úlohu a postavenie druhého rodiča, čo u nich v súčasnosti zjavne absentuje, pričom negatívny vzťah rodičov bráni realizácii styku. Výchovné opatrenie bude realizované v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie a nie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany z dôvodu, že matka opakovane voči Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany prezentuje výhrady. Uložením výchovného opatrenia nedochádza k zmene právoplatnej úpravy styku, ktorá je daná rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 11P/234/2015-477 zo dňa 24.09.2018, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 9CoP/13/2019, 9CoP/14/2019-550 zo dňa 18.04.2019.

5. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Proti tomuto uzneseniu v celom rozsahu podala v zákonnej lehote odvolanie matka, ktorá žiadala, aby súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že ho zamietne. Podané odvolanie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Postup súdu zvýhodňuje otca na úkor maloletého dieťaťa i matky. Matka od samého začiatku navrhuje dočasne zakázať styk otca s maloletou Eliškou. Rozhodnutie súdu je v rozpore so záujmami maloletého dieťaťa a nie je v súlade s právami dieťaťa tak, ako sa to hovorí v Charte základných práv Európskej únie. Sú to už štyri roky, čo sa z iniciatívy otca vedú spory o starostlivosť o maloletú Elišku, ktoré k ničomu nevedú, pretože otec si nedokázal nájsť cestu k maloletému dieťaťu.

7. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP, § 2 ods. 1 CMP) bez viazanosti na rozsah a dôvody odvolania (§ 65, § 66 CMP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné, preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu, b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené, c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce, d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

11. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

12. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

13. Systém výchovných opatrení v zmysle ust. § 37 zákona o rodine je vybudovaný systematicky, od miernejších zásahov k vážnejším zásahom. Veľmi účinným sa v poslednom období ukázalo najmä využitie uloženia povinnosti odborného poradenstva v špecializovaných zariadeniach, ktoré súd môže uložiť rodičom maloletého alebo dieťaťu. Hoci zákon hovorí všeobecne o odbornom poradenstve využíva sa prevažne psychologické poradenstvo. Toto poradenstvo vykonávajú aj psychologické centrá, ktoré sú zriadené pri orgánoch sociálno-právnej ochrany detí. Poradenstvo možno uložiť jednému z rodičov, obom rodičom spoločne, niektorému z rodičov dieťaťa alebo obom rodičom a dieťaťu. Poradenstvo možno uložiť aj dieťaťu osobitne. Výhodou tohto opatrenia je, že súd po uložení výchovného opatrenia sleduje jeho vykonávanie a to v súčinnosti s orgánom sociálno-právnej ochrany detí, v súčinnosti s obcou alebo s príslušným zariadením, v ktorom je dieťa umiestnené. Podľa záverov poradenstva rozhodne o aplikácii ďalších opatrení, pričom môže využiť napr. predĺženie poradenstva resp. jeho rozšírenie o nové ciele. Hmotno-právnou podmienkou uloženia výchovného opatrenia je, že to vyžaduje záujem dieťaťa. Pokiaľ má súd za to, že výchovné opatrenie už nie je potrebné, môže ho zrušiť. Ak výchovné opatrenie neprinesie želaný výsledok, ktorým je zvyčajne zmena postoja niektorého rodiča resp. oboch rodičov resp. zmena postoja maloletého dieťaťa, potom môže súd využiť ďalšie opatrenia, ktorými fakticky alebo právne zasiahne do výkonu rodičovských práv a povinností. Účinnosť uloženého výchovného opatrenia súd hodnotí jednak priebežne, jednak po skončení doby, na ktorú bolo uložené. Podkladom pre hodnotenie budú správy predkladané osobami, ktoré spolupracujú so súdom pri sledovaní výkonu jednotlivých opatrení. Pri vykonávaní dohľadu je to podľa potreby orgán sociálno-právnej ochrany detí, obec, škola, neštátne subjekty a iné. Pri povinnosti podrobiť sa poradenstvu je podkladom správa, ktorú vyhotoví subjekt, ktorý sociálne poradenstvo resp. odborné poradenstvo v špecializovanom zariadení vykoná. Rozhodnutie súdu nasledujúce po zhodnotení účinnosti výchovného opatrenia môže spočívať buď v zrušení nariadeného výchovného opatrenia alebo v uložení iného výchovného opatrenia prípadne v predĺžení doby trvania výchovného opatrenia. Ak súd zistí, že výchovné opatrenie splnilo sledovaný účel svoje rozhodnutie zruší. Ak zistí, že sledovaný účel nebol dosiahnutý môžu nariadiť iné opatrenie.

14. Predmetné konanie vo veci samej o uloženie výchovného opatrenia súd prvej inštancie začal z úradnej povinnosti v súlade s ustanovením § 23 ods. 2 CMP uznesením č. k. 9P/55/2019-8 zo dňa 28.03.2019, v dôsledku zistenia rozhodujúcich skutočností o negatívnych vzťahoch medzi rodičmi maloletého dieťaťa ako aj maloletým dieťaťom a jeho otcom vyplývajúcich z konaní sp. zn. 9P/211/2016 a sp. zn. 11P/234/2015. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie napadnutým uznesením uložil maloletému dieťaťu ako aj jeho rodičom výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť

sa psychologickému poradenstvu v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, ul. Bernolákova 1652, Topoľčany, u psychologičky Mgr. Alexandry Hanákovej v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti uznesenia. Proti tomuto uzneseniu podala odvolanie matka, ktorá s nariadením výchovného opatrenia počas celého konania nesúhlasila, práve naopak, aj iných konaniach požadovala dočasne zakázať styk otca s maloletou Eliškou.

15. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvej inštancie obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, pričom v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Súd prvej inštancie postupoval správne, keď uložil maloletemu dieťaťu aj jeho rodičom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu, pretože z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že vzťahy medzi rodičmi dieťaťa ako aj otcom a maloletou G. sú napäté, konfliktné a silne negatívne. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že nariadený styk otca s maloletou G. sa v zmysle autoritatívneho rozhodnutia súdu v konaní sp. zn. 11P/234/2015 riadne nerealizuje, pričom dôvody prečo sa otec s maloletou G. nestretáva sú zapríčinené správaním matky, ktorá rozhodnutie súdu nerešpektuje, resp. rešpektuje ho len formálne. Navyše maloletú G. na prichádzajúci styk s otcom nepripravuje a pozitívne nemotivuje, ale na maloleté dieťa prenáša svoje negatívne pocity voči otcovi. Vzhľadom k tomu, že maloletá G. je zverená do osobnej starostlivosti matke, negatívny vzťah matky voči otcovi maloletého dieťaťa má nepochybne negatívny dopad aj na maloletú G., ktorá sa tak nechtiac stáva svedkom nevhodných situácií, ktoré vzhľadom na svoj vek nedokáže psychicky spracovať, odhliadnuc od skutočnosti, že rodič, s ktorým dieťa žije, je pre dieťa prirodzeným vzorom. Okrem negatívnych vplyvov správania sa rodičov voči sebe navzájom treba ďalej vziať do úvahy, že otec v dôsledku správania sa matky nemôže riadne realizovať svoje rodičovské práva k maloletemu dieťaťu a pravidelne sa s ním stýkať. V konaní bolo preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa nedokážu spolu konštruktívne komunikovať, čo je vážnou prekážkou fungovania pravidelných stykov otca s maloleťm dieťaťom, čím je porušované právo dieťaťa byť vychovávaným oboma svojimi rodičmi. V osobe otca ide pritom o rodiča, ktorý má k svojej dcére citové väzby a má eminentný záujem podieľať sa na osobnej starostlivosti a výchove maloletej G. a pravidelne sa s ňou kontaktovať. Napriek jeho snahe udržiavať pravidelný kontakt s maloletou G., otec nevie zaujať adekvátny postoj voči maloletemu dieťaťu, ktorý si vyžaduje vysokú mieru pochopenia a pozitívnych impulzov voči maloletej G.. Otec sa nespráva voči nej dostatočne citlivo, dokonca pred ňou verbálne útočí na matku, čo len vyhrcojuje negatívne vzťahy medzi rodičmi, ale aj maloletou G.. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom odvolateľky, že rozhodnutie súdu nie je v záujme maloletého dieťaťa a nerešpektuje ani práva dieťaťa vyplývajúce z Charty základných práv Európskej únie. Maloleté dieťa potrebuje vo svojom živote oboch rodičov, ktorí sa majú spoločne podieľať na jeho výchove, hoci spoločne nežijú. Z uvedených dôvodov bolo potrebné podrobiť odbornému psychickému poradenstvu oboch rodičov, aby sa naučili medzi sebou s komunikovať bez urážok i osočovania, a zároveň, aby si osvojili správny postup a spôsob komunikácie s maloletou G.. Tá je obeťou ich negatívneho vzťahu, pretože je vťahovaná do konfliktu medzi rodičmi a častokrát aj používaná ako nástroj na ublíženie druhému rodičovi. Pokiaľ nebude odstránená bariéra v komunikácii rodičov, ako aj bariéra v komunikácii medzi otcom a maloletou G., nebude tento problém vyriešený, vzťahy v rodine sa nezlepšia, dôsledkom čoho môže byť vážne narušenie až pretrhnutie citových väzieb medzi otcom a maloleťm dieťaťom, čo je v rozpore so záujmami maloletého dieťaťa.

16. Vychádzajúc z vyššie uvedených zistení mal odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie za to, že záujem maloletej G. vyžaduje v tomto prípade uloženie výchovného opatrenia v zmysle § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, ktoré bude spočívať v povinnosti oboch rodičov aj maloletého dieťaťa podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu, ktoré bude prebiehať v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, Topoľčany, u psychologičky Mgr. Alexandry Hanákovej, a to v trvaní 6 mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia. Preto odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

17. Záverom odvolací súd poznamenáva, že rodičia si musia byť vedomí toho, že povinnosťou súdu je aj v tomto prípade sledovať vykonávanie uloženého výchovného opatrenia, a to najmä vyžiadanim si správ Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, z týchto vyhodnotiť, či výchovné opatrenie splnilo svoj účel a v prípade zistenia, že tomu tak nebude, má súd možnosť prijať buď opakovane obdobné opatrenie, alebo prijať iné opatrenie v zmysle ustanovenia § 37 Zákona o rodine.

18. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

19. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).